

Disputatio juridica inauguralis de testamento militari

<https://hdl.handle.net/1874/343255>

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS

DE

Testamento Militari,

QUAM

FAVENTE DEO TER OPT. MAX.

Ex auctoritate Magnifici Rectoris,

D. JOHANNIS MUNNICKS,

Reip. Ultrajectinæ Poliatri, atque in inclytâ ejusdem Academiâ
Medicinæ, Anatomes, & Botanices Antecessoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, & Alma
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in UTROQUE JURE Honoribus &
Privilegiis ritè ac legitime consequendis,

Eruditorum examini subicit

FRANCISCUS OOSDORP, Geertrudæburgensis,

Ad diem 23. Decemb. horâ locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi, clō Ibc Lxxxv.

30

Eruditione ac pietate Clarissimo

V I R O,

PETRO OOSDORP,

Ecclesiæ Christo Geertrudisbergæ collecta est indiesque colligitur Pastori indefesso, Parenti meo, honore ac amore filiali ad extremum vitæ halitum semper colendo.

NEC NON

Consultissimis ac Clarissimis VIRIS

D. GUILIELMO à NIEUWENHUYSEN,
Med. Doct. inclytæ Reipublicæ, Harlemensis Senatori meritissimo, ac nuper Scabino, & nunc apud Amstelædamenses Societatis Indiæ Orientalis præfecto dignissimo.

D. JOANNI NOORTBERG,
Mysteriorum Verbi divini dispensatori fidelissimo, ac Ecclesiæ Brædanæ Pastori vigilantissimo.

D. BERHARDO STUERMAN,
J. U. D. & Territorii Cuyequiani ac civitatis Grave fisci Procuratori vigilantissimo
Cognatis meis dilectissimis, & summopere venerandis.

Hæc Theses

Dedico & consecro

FRANCISCUS OOSDORP, Auctor.

DISPUTATIO JURIDICA

INAUGURALIS

DE

TESTAMENTO
MILITARI.

THESIS I.

Estamentum est voluntatis nostræ
iusta sententia de eo, quod quis
post mortem suam fieri velit. *l. i.
D. qui testam. fac. poss.* Estque
duplex vel paganicum vel milita-
re, de quo posteriore nobis de-
cretum est disputationem insti-
tuere.

I I.

Differunt autem testamentum militare & testamen-
tum militis, ut genus & species. Nam omne testamen-

A 2

tum

tum militare est etiam militis, sed non omne testamentum militis statim est militare, hoc est privilegiatum. Sed quoniam vulgo confunduntur, vocabulis promiscue utemur.

III.

Tum demum miles potest facere testamentum militare seu privilegiatum, quando degit vel in castris vel in expeditionibus. *pr. §. Inst. h. t. l. i. §. pen. C. eod.* Ratio hæc propria est, non imperitia, quia miles degens in expeditionibus vel castris singulari modo vitam exponit periculo, pro Reipub. salute, & sæpe inopinati casus illum obruunt, & copia consulendi peritiores destituitur.

IV.

Loquimur autem de illis militibus, qui in numeros relati, sacramentum militare præstiterunt. *l. i. §. tot. tit. D. §. C. de testam. milit.* Ergo dicta privilegia non competunt mercatoribus aut laniis victualibus, qui castra sequuntur, nisi forsan in hostico deprehendantur, & illic decedant. *l. ult. D. h. t.*

V.

Sed quid dicendum de doctoribus actu legentibus?
aut

aut de advocatis actu patrocinantibus? Illis denegandum ideo est privilegium, quia in illis cessat causa privilegii. Cessante autem causa, cessat ejus effectus. Gaudent tamen hoc privilegio, ut possint testari, quamvis sint filiifam. sed jure communi. *§. ult. Inst. h. t.*

V I.

Ex identitate rationis videtur idem statuendum de militibus, qui vivunt in locis limitaneis, quia illi ante se habent fossas & mœnia, possuntque consulere peritiores. Utique privilegia non temere sunt extendenda, cum ipsorum militum interfit. Sane milites nostri, qui etiam pro aris & focis militant, si sunt in expeditionibus vel castris, haud dubie eadem privilegia, quæ indulta sunt militibus Romanis, omnino merentur. *l. 12. D. de legib.*

V I I.

Quin imo & mutus & surdus miles testamentum facere potest. *§. 2. Inst. h. t. §. l. 4. D. eod.* Scilicet si talis factus sit ex vulnere vel simili causa. Nam si quis à natura & mutus & surdus simul est, nullo modo potest esse miles, quum sacramentum præstare nequeat, quomodo ergo jure militari testari posset?

VIII.

Miles ex delicto militari capite damnatus potest facere testamentum. *l. II. D. h. t.* sed an hoc jure novo possit extendi ad paganicum, graviter controversitur. Nos tamen negativam tuebimur, quia licet damnatus ad mortem, jure novo non fiat servus pœnæ, desit tamen esse civis Romanus, & ideo testari non potest. *l. 3. D. qui testam. fac. poss.*

IX.

Sunt & alia privilegia militum, quod scilicet possint pro parte testati pro parte intestati decedere. *l. 41. d. h. t. § 5. Inst. de hered. instit.* Quod moribus recte receptum est in paganis. *Vinn. add. § 5.* Præterea silentium militis non ignorantis se habere liberos pro exheredatione habetur. *l. 9. § seq. C. h. t.* sed hoc privilegium correctum videtur per *Nov. 115. c. 3. 4. § 5.*

X.

Quid ergo de testamento militis, qui de peculio castrensi testatus nihil reliquit filio? Jure veteri non subjacet querelæ inofficiosi *l. 9. § l. ult. C. de inoff. testam.* sed jure novo hoc quoque correctum videtur per *d. Nov. 115.* atque adeo tale testamentum erit ipso jure nullum. *l. 5.*

l. 5. C. de legib. Etenim privilegium dici non potest, quod patri concedit, ut impune proprium filium prætere possit.

X I.

Circa heredem instituendum vel substituendum miles potest etiam deportatos, & fere omnes, cum quibus testamenti factio passiva non est, heredes institue-
re. *l. 13. §. 2. D. h. t.* sed & certo tempore vel ad certum tempus. *d. l. 41. h. t.* sed & hoc recte extensum hodie est ad paganos. *Vinn. ad §. 9. Inst. de hered. instit.*
Denique miles etiam filio puberi pupillariter substituere potest. *l. 15. D. d. vulg. & pup. subst. & l. 8. C. de impub. & al. subst.*

X I I.

Quod si miles post testament. fact. dederit se in adrogationem, stricto jure testamentum fit irritum, sed ex privilegio militum quasi ex nova militis voluntate convalescit. *§. 5. Inst. h. t.* An ergo hoc speciale in milite? *Aff. d. §. 5. d. l. 22. & seqq. d. h. t.*

X I I I.

Hiscæ præmissis quæritur, quot testes miles in castris debeat adhibere in testamento nuncupativo? Ad minimum

mum duos vel tres fide dignos §. 1. *Inst. h. t. l. 24. C. eod.* Utique unus testis nullus testis, etiamsi præclaro honore curiæ præfulgeat. *l. 9. C. de testib.* Cæterum si dixit alicui, ego te heredem facio aut bona mea tibi relinquo, non oportet hoc pro testamento observari. Alioqui non difficulter testes existerent, qui affirmarent, se ita audivisse, & sic vera Judicia sæpe subverterentur. §. 1. *Inst. h. t.*

XIV.

Milis tamen in castris moriens non videtur tacite testamentum imperfectum paganicum confirmasse, quia voluntas in mente retenta nihil operari solet, nec privilegium dici potest, quod quis tacite testamentum minus perfectum adprobasse videretur. *l. 20. §. 1. § l. 25. D. h. t.*

XV.

Testamentum militis imperfectum ex privilegio rumpit perfectum, licet in priori testamento promiserit, se nullum aliud testamentum conditurum esse. *l. 2. D. de injust. rupt. irrit. testam. § l. 35. d. h. t.* quia ambulatoria est hominis ultima voluntas, usque ad extremum vitæ spiritum. *l. 4. D. de adim. vel. transf. legat.* Præsumitur etiam miles in casu dubio potius jure singulari quam jure communi testatus. *l. 3. d. h. t.*

XVI.

XVI.

Miles tamen qui ignominiae causa missus est, jure militari testari non potest, quum privilegium praemii loco merentibus tributum est, nec anni spatium, quod testamentis militum datum est, non prodest, quia hoc illis tantum datum est, qui honestam missionem meruerunt. *l. 26. D. h. t. Bald. ad d. l. 26.*

XVII.

Miles cingi jussus habetur pro cincto, ut filiusfam. licet sit, possit facere testamentum de peculio castrensi, si vel equestri militia exornatus sit, vel in comitatu principis retentus. *l. pen. D. h. t.* & ideo multo magis feudum, quod miles in bello quaesivit, debet adnumerari peculio castrensi, quoniam definitio peculii castrensis quadrat in casum propositum. §. I. *Inst. per quas pers. cuique adq. §. tot. tit. D. de castr. pecul.*

XVIII.

Si duobus à milite scriptis heredibus, alter hereditatem omiserit, pars ejus non adcrefcit alteri heredi, quia pro ea parte intestatus decessisse intelligitur. *l. 37. d. h. t.* & pertinet &c. si tamen alter alteri, vel is saltem, qui hereditatem adiit, omittenti sit substitutus, & sic ex substitutione

tione expressa liquido probetur defunctum voluisse, quod & alteram partem ab alio omisam hic haberet, jam utique dubitari non oportet, quin & illam habere debeat. *d. l. i.*

XIX.

Milites in codicillis directo hereditatem dare possunt. *l. 36. D. h. t.* secus est in paganis, quorum tamen voluntas flectitur in fideicommissum. *l. 76. D. ad SC. Trebell.* Milites possunt pluribus testamentis decedere. *l. 19. D. h. t.* sed paganorum testamentum prius tollitur per posterius, licet moribus posterius non rumpat prius, nisi quatenus priori contrarium est. *Vinn. ad §. 2. Inst. quib. mod. test. inf.*

XX.

In testamento militis cessat detractio Falcidiae, & ideo hæres ejus omnia legata solvere tenetur. *l. 12. C. h. t.* Nequaquam tamen in testamento militis valebunt institutiones captatoriae. *l. 11. C. h. t.* quia videntur bonis moribus contrariae & continere votum captandae mortis. *l. 70. §. seq. D. de heredib. instit.* sed valeat illa ratio apud Italos, apud Belgas secus est. *Groenew. ad l. 15. C. de pact.*

XXI.

XXI.

Miles tamen impubes vel pubertati proximus, quamvis tribunitia dignitate præditus sit, ultimum elogium conificere non potest, quia stabilem mentem nondum adeptus est. *l. ult. C. h. t.* Sic etiam prohibentur scriniarii vel apparitores, jure militari testamentum facere, licet eorum nomina matriculis militaribus referri videantur. *l. 16. C. h. t.* quæ & secretariis & scribis ducum applicari potest. *Gothof. ad d. l. 16.*

XXII.

Si miles incertus an sui juris sit, testamentum fecerit, valet testamentum ex privilegio. Nam licet incertus sit, an pater suus vivat, & tamen testamentum scripserit, testamentum valebit. *§. 1. l. II. D. h. t.* Quod si tamen miles filiusfam. ignorans patrem suum decessisse, de castrensi peculio in militia testatus sit, non pertinebunt ad hæredem ejus patris bona, sed sola castrensia. *d. l. II. §. ult. D. h. t.*

XXIII.

Miles tamen veteranus si decessit, universa bona etiam paterna ad hæredem pertinebunt bonorum castrensium, quia veteranus non potuit de parte bonorum testari

DE DISPUTAT. JURID. INAUGUR.

stari, nisi jure communi. *l. 13. §. 1. d. h. t. l. 19. §. 2. D. de castrens. pecul.*

X X I V.

Veteranorum militum privilegia inter cætera etiam in delictis habent prærogativam, ut separentur à cæteris in pœnis, & ideo nec ad bestias damnantur, nec fustibus cæduntur. *l. 1. D. de veteran.* sed vectigalia & patrimoniorum onera solennia sustinere debent. *l. 2. §. 1. D. eod.*

F I N I S.

